ब्रह्मत्रिविधपरिच्छेदशून्यवस्तुतस्यस्तेनाःअपलापकर्तारः निरारंभाःशमाद्यारंभशून्याः ॥ ५३ ॥ नैर्गुण्यंफलाभावं गुणान्ज्ञानेश्वर्यादीन् नअनुयुंजतेआत्मसंवेद्यतामापाद्यपरेषुनयोजयंति पाषाणवत्स्वयं मज्जंतोनान्यमुद्धर्तुंशक्नुवंतीत्यर्थः ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ संयमेधारणाध्यानसमाध्यात्मके समयेइतिपाठेसिद्धांते ॥ ५६ ॥ एतत्कर्मणांप्राशस्त्यंसंन्यासस्याप्राशस्त्यंच प्रवृत्तयः वाचांविलासाः ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ॥ ५९ ॥ व्यक्तंप्रत्यक्षसिद्धंतदेवमन्यंतइतिदृष्टमात्रपराः अतएवशास्त्रादपेतंइहलोकमेवपश्यंति शास्त्रदोषान्शास्त्रोक्तान्कृतहानाकृताभ्यागमादिदोषान्अन्याय्यमवैदिकंचमतमाश्रित्ययथालोकायताःशो चंतितथावयमपिशोचामइत्यर्थः अत्रहेतुमाह इंद्रियार्थाइति शीतोष्णादीनांस्पर्शःसर्वेषांसुखादिप्रदःपशुपामरपंडितानांतुल्यरूपइत्यर्थः ॥ ६० ॥ एवमितिद्वयोःसंबंधः एकसुखार्थिनांवर्णादीनांमध्येवयं

याथातथ्यमविज्ञायशास्त्राणांशास्त्रदस्यवः॥ ब्रह्मस्तेनानिरारंभादंभमोहवशानुगाः ॥ ५३ ॥ नैर्गुण्यमेवपश्यंतिनगुणाननुयुंजते॥ तेषांतमःशरीराणांतम एवपरायणं॥ ५४॥ योयथाप्रकृतिर्जंतुःप्रकृतेःस्याद्वशानुगः॥ तस्यद्वेषश्चकामश्चक्रोधोदंभोनृतंमदः ॥ नित्यमेवाभिवर्ततेगुणाःप्रकृतिसंभवाः॥ ५५॥ एवं

ध्यात्वानुपश्यंतःसंत्यजेयुःशुभाशुभं ॥ परांगतिमभीप्संतोयतयःसंयमेरताः ॥ ५६ ॥ स्यूमरश्मिरुवाच सर्वमेतन्मयाब्रह्मन्शास्त्रतःपरिकीर्तितं॥ न

त्यविज्ञायशास्त्रार्थंप्रवर्ततेप्रवृत्तयः ॥५७॥ यःकश्चिन्न्याय्यआचारःसर्वंशास्त्रमितिश्रुतिः॥ यदन्याय्यमशास्त्रंतदित्येषाश्रूयतेश्रुतिः॥५७॥ नप्रवृत्तिर्ऋतेशा

स्त्रात्काचिदस्तीतिनिश्चयः॥यदन्यद्वेदवादेभ्यस्तदशास्त्रमितिश्रुतिः॥५९॥शास्त्रादपेतंपश्यंतिबहवोव्यक्तमानिनः॥शास्त्रदोषान्नपश्यंतिशोचंतिचयथावयं॥

इंद्रियार्थाश्चभवतांसमानाःसर्वजंतुषु॥ ६० ॥ एवंचतुर्णांवर्णानामाश्रमाणांप्रवृत्तिषु॥ एकमालंबमानानांनिर्णयेसर्वतोदिशं॥ ६१॥ आनंत्यंवदमानेनश

क्तेनावर्जितात्मना ॥ अविज्ञानहतप्रज्ञाहीनप्रज्ञास्तमोवृताः ॥ ६२ ॥ शक्यंत्वेकेनयुक्तेनकृतकृत्येनसर्वशः ॥ पिंडमात्रंव्यपाश्रित्यचरितुंविजितात्मना ॥

॥ ६३॥ वेदवादंव्यपाश्रित्यमोक्षोस्तीतिप्रभाषितुं॥ अपेतन्यायशास्त्रेणसर्वलोकविगर्हिणा॥ ६४॥ इदंतुदुष्करंकर्मकुटुंबमभिसंश्रितं ॥ दानमध्ययनंयज्ञः प्रजासंतानमार्जवं ॥ ६५॥ यद्येतदेवंकृत्वापिनविमोक्षोस्तिकस्यचित्॥ धिक्कर्तारंचकार्यंचश्रमश्चायंनिरर्थकः ॥ ६६॥

त्वयाआत्मनाचित्तेनआवर्जिताःशांतिंनीताः संधिरार्षः कीदृशेनत्वया निर्णयेसिद्धांतेसर्वतोदिशंसर्वतःप्रकारंसर्वशास्त्रसिद्धांतत्वेनआनंत्यंवदमानेनयद्यदाचरतेशास्त्रमित्यत्रप्राग्व्याख्यातरीत्याप्रकाशयता भासनोपसंभाषेतिवदेर्भासनार्थेतङ् शक्तेनऊहापोहकुशलेन कीदृशावयं अविज्ञानेनआत्माननुभवेनहताप्रज्ञास्वरूपनिष्ठायेषां अतएवहीनेविषयेएवप्रज्ञाधीर्येषां एतयोरावरणविक्षेपयोःकारणमाह तमोवृताइति ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ यद्यपित्वयाइयंनिष्ठाउक्तातथापिदुष्करेत्याह शक्यंत्विति द्वयेन येनसर्वशःसर्वतोदिशंचरितुंशक्यं तेनमोक्षोस्तीतिप्रभाषितुंयुक्तमितिअध्याहृत्यव्यवहितेनयोज्यं संन्यासं विनामोक्षोदुष्प्रापइत्यर्थः ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ अत्रानुपपत्तिमाहसार्धद्वयेन इदंत्विति कर्मकांडस्यवैयर्थ्यंप्रतिपत्तॄणांनास्तिक्यंचास्मिन्मतेस्यादित्यर्थः ॥ ६५ ॥ ६६ ॥

Digitized by Google